

Stamboek Ronde en Platbodem-jachten

Het jaarverslag van de Stichting, die de laatste zes jaren zoveel heeft gedaan tot eerherstel van onze typisch Nederlandse jachten, is wijdere kennismaking waard dan de kring van eigenaren van ronde en platbodem-jachten. Er zijn immers zovelen meer, die telkens weer genieten van het gezicht van een zeilende boeier, botter of tjotter, die smullen van de prachtige lijnen van een Lemster aak of welk ander mooi historisch jacht ook. Daarom halen wij enige gedeelten aan van dit verslag, dat door de secretaris Mr. Dr. Th. Huitema weer met algemene opmerkingen en beschouwingen werd doorspekt, die belangstelling verdienen. Trouwens ook zij, die van deze schepen genieten zonder er zelf mee te varen, kunnen „Vriend van het Ronde en Platbodem-jacht” worden en daarmee het mooie werk van de Stichting steunen.

De onverwachte opleving van de nieuwbouw van grotere houten schepen is wel het meest verheugende feit uit het afgelopen jaar. Niet alleen in Heeg heeft de tjotterbouwer De Jong een boeier onder handen en aanvragen voor meer, ook in Arnhem is bij de werf van Meerman een nieuwe houten hoogaars te water gelaten en staat een tweede op stapel. Bij deze nieuwbouw vormt het gebrek aan geschikt hout een probleem, dat zich overigens ook bij de reparatie van houten schepen doet bemerkten. Te vrezzen is dat dit houtgebrek met de jaren nog verder zal toenemen en dat het in toenemende mate een probleem zal worden de houten schepen het onderhoud te geven waar zij recht op hebben. En niet alleen het geschikte hout wordt schaars, maar ook het aantal werven en het aantal vaklieden dat in staat is het onderhoud van houten schepen goed te verzorgen neemt af.

Het zou zeker aanbeveling verdienen in dit opzicht de krachten te bundelen. Indien in den lande enkele werven met vakbekwame ambachtslieden zich geheel op ronde en platbodem-jachten zouden instellen, zouden zij naar het zich laat aanzien zowel een bloeiend bedrijf kunnen opbouwen als daarbij tevens het hunne kunnen bijdragen tot het in stand houden van onze houten schepen.

— Zoals gebruikelijk begon dit jaar met een winterreünie, gehouden in het Frans Halmuseum in Haarlem. Een bijzonder groot aantal „Vrienden” woonde de reünie bij, waarin de heer Redeker een voordracht hield over Schepen en Schilders en een aantal dia's werden vertoond van de jubileum zomerreünie in Grouw. Bij de rondvraag ontwikkelde zich een geanimeerde dacron-discussie. Het gemak en de voordelen van dacrondoek werd door niemand ontkend, doch de overgrote meerderheid der aanwezigen was desalniettemin van oordeel dat het gebruik van deze zeilen op ronde en platbodem-jachten vooralsnog minder gelukkig moet worden geacht. Wie een rond of platbodem-jacht als schip zijner keuze heeft genomen en dit schip in stijl en in overeenstemming met zijn karakter wil varen zal daarbij aan traditie en oud gebruik een ruime plaats dienen in te ruimen.

Als plaats voor de zomerreünie was ditmaal Kampen gekozen. Een vijftigtal schepen had zich aangemeld en deze vijftig waren ondanks de ongunstige weersomstandigheden tijdens de voorafgaande dagen praktisch alle op de reünie aanwezig. Slechts een paar schepen moesten ten gevolge van een gebroken mast of gescheurde zeilen verstek laten gaan. Tijdens de reünie zelf was het weer even-

wel uitstekend, zodat het admiraalzeilen tegen de achtergrond van de oude Hanzestad en de wedstrijden op het Ketelmeer in alle opzichten een succes werden.

De W. H. de Vos-prijs — het zilveren model van de Lemsteraak Onrust — werd tijdens de maaltijd in de Stadsgehoorzaal, met instemming van alle aanwezigen aan de heer Van Waning aangeboden, als „blijk van hulde en dank voor alles wat door hem voor het oude scheepstype in het algemeen en voor onze Stichting in het bijzonder is gedaan en nog dagelijks wordt gedaan”. De door mevrouw Baronesse van Till aangeboden wisselprijs, bestemd voor het jacht dat van de verst verwijderde thuishaven aan een reünie deelneemt, werd uitgereikt aan de familie Louwers uit Zedelghem, die met hun pasgebouwde stalen botter De Kwintena een barre tocht uit Gent in Kampen aanwezig waren.

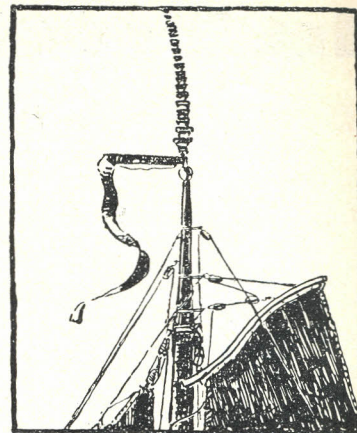
De wedstrijden, die plaatsvonden onder auspiciën van de drie samenwerkende Kamper zeilverenigingen, werden des zondags, onder ideale weersomstandigheden gezeild. Des maandags maakte een veertigtal deelnemers een zeer geslaagde excursie naar de N.O.-polder, waar een pas opgevarn zeventiende eeuws spiegel-schip onder leiding van de heer Van der Heide, conservator van het Museum op Schokland, werd bezichtigd.

Wat bij de reünie in Kampen opviel was de bijzonder goede staat van onderhoud waarin de schepen verkeerden. De zorg en de liefde waarmee de eigenaren hun schepen omringen sprak daaruit zeer duidelijk. Het dagelijkse koperpoetsen werd daarbij individueel en in vereniging ijverig beoefend. Een bevredigend preparaat om het koper in de buitenlucht tegen oxydatie te beschermen is kennelijk nog niet gevonden.

Op initiatief van de heer Th. H. de Meester werd op 28 en 29 juli in Willemstad een zuidelijke platbodemreünie georganiseerd. Deze reünie, die door een vijftiental jachten werd bezocht, was bijzonder geslaagd en heeft daarmee het hare ertoe bijgedragen de onderlinge band en samenwerking tussen de „Vrienden” te versterken.

Het aantal wedstrijden voor ronde en platbodem-jachten, zowel als het aantal deelnemers aan deze wedstrijden neemt gestadig toe. De speciale commissie uit de Stichting, die sinds enige tijd de mogelijkheid bestudeert van een nieuwe voorgefregeling, heeft aan de hand van de uitslagen der verschillende wedstrijden haar onderzoek voortgezet, maar is nog niet tot een definitief voorstel gekomen.

Het opmeten en in tekening brengen van de verschillende scheeptypen met het

samenstellen van de daarbijbehorende beschrijving van ieder type, zijn in het afgelopen jaar voortgezet en zo langzamerhand tot een afgerond geheel gebracht. De daarmee samenhangende voorbereiding voor het boekwerk over „Ronde en platbodemjachten en hun herkomst” is inmiddels voltooid, zodat gehoopt wordt dat dit boek in de tweede helft van 1962 zal kunnen verschijnen.

In het bestuur van de Stichting werd de opgevallende plaats, ontstaan door het zich terugtrekken van de heer F. G. Spits, weer bezet door de benoeming van Ir. H. E. Oud. Zij ten slotte vermeld dat het aantal in het Stamboek ingeschreven schepen thans 397 bedraagt.

JACHTBOUWERS JOH. v. d. MEULEN & ZN. VERLATEN WERF VAN EELTSJEBAES

De firma Joh. v. d. Meulen & Zn. te Joure, die haar bedrijf uitoefent op de werf aan de Zijlroede waarop certijds Eeltje Holtrop van der Zee (Eeltsjebaes) en zijn zoon Auke(baes) hun beroemd geworden boeiers, jachten en tjotters hebben gebouwd, verhuist in het komende voorjaar naar Sneek. Zij heeft daar van de Sneker Scheepsbouw Unie de reparatiewerf aan de Woudvaart, voorheen de scheepswerf „De Tijdgeest” van Gebr. van der Werf en daarna van de heer Fikkers, aangekocht. Voor Joure is dat een verlies, voor Sneek een aanwinst, omdat de firma Van der Meulen grote bekendheid heeft gekregen door de uiterst vakkundige, zo niet meesterlijke, wijze waarop zij vele oude ronde en platbodem-jachten, waaronder van haar beroemde voorgangers, heeft gerepareerd of vernieuwd.

Na het overlijden van Auke Holtrop v. d. Zee in 1939 werd de werf in Joure, ten einde hem voor verdwijnen te behoeden, aangekocht door de heren De Jong van de firma Douwe Egberts, waarna de heer Van der Meulen, voorheen scheepsbouwer in Broek bij Joure, hem weer tot bloei bracht, zowel door nieuwbouw van moderne als door reparaties en restauraties van oude jachten.

Het is nog niet bekend of de oude en grotendeels vervallen werf in Joure verder door een ander geëxploiteerd zal worden ¹⁾.

B. B.

1) Wij hopen ten zeerste, dat deze oude werf, die zo'n grote historische faam heeft, behouden zal blijven. Ook dat het uiterlijk zoveel mogelijk gehandhaafd zal blijven. REDACTIE